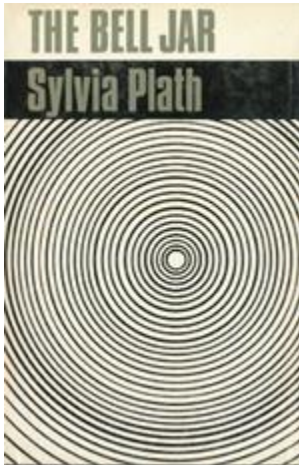

De tachtigste Boekenweek staat van 7-15 maart 2015 in het teken van waanzin in de letteren, onder het motto: 'Te gek voor woorden'.

Aanvankelijk onder pseudoniem gepubliceerd, kon auteur Sylvia Plath niet verhullen dat zij het is die onder *De glazen stolp* – zoals de Nederlandse titel luidt – zit in *The Bell Jar*. Een maand nadat het boek in 1963 verschijnt, stopt ze haar hoofd in de keukenoven, draait de gaskraan open, en sterft. Ze is dan 30 jaar.

Als in het oog van de orkaan voelt de hoofdpersoon Esther zich: alles beweegt en is actief, behalve zij. Zij observeert en doet niet mee aan het leven. Haar redacteurswerk bij een tijdschrift in Manhattan lijkt glitter en glamour. Van binnen is ze vooral leeg. Ze gaat hallucineren. Op straat ziet ze mannequins. Ze gaat bijhouden wat ze allemaal niet kan: 'Ik ben al heel lang een volstrekte mislukking.' Haar eerste vriendje studeert geneeskunde. Hij diagnosticeert met ijskoude blik en plakt psychiatrische etiketten op haar.

Niet alleen met dat vriendje, met alle mannen gaat het fout: relationeel, financieel, seksueel. In het Amerika van de jaren vijftig loopt een intellectuele en introverte vrouw hard tegen muren. Ze wast zich niet meer, ze gaat stinken. Een maand zonder slaap wakkert de waanzin aan. Haar moeder arrangeert psychiatrische hulp – die vooral uit elektroshocks blijkt te bestaan, zonder narcose. Opgespaarde slaappillen hebben het beoogde effect niet, de strop van het touw schiet los, scheermesjes durft ze niet, zich laten zinken op een zwemtocht naar nergens doet haar slechts weer omhoog komen, als een kurk. Een vrouwelijke psychiater krijgt haar op het droge. De echte Esther stopt ermee. Esther is Sylvia Plath. Begin jaren zestig is het ongebruikelijk over psychiatrie te schrijven. Of meer openheid de auteur had geholpen? Ze toont de lezer glashelder en beklemmend een psychotische depressie. Ze zou 83 jaar zijn in de Boekenweek 2015. De waanzin won.